

Väike-Maarja valla 2018. aasta eelarve

SELETUSKIRI

Sisukord

1. SISSEJUHATUS	2
2. MAJANDUSPROGNOOS	2
3. ÜLEVAADE VÄIKE-MAARJA VALLA 2018. AASTA EELARVEST	3
3.1. Olulisemad lähtekohad eelarve koostamisel	3
3.2. Väike-Maarja valla 2018. aasta eelarve	6
4. PÕHITEGEVUSE TULUD	7
4.1. Maksutulud	8
4.2. Tulu kaupade ja teenuste müügist	9
4.3. Saadud toetused tegevuskuludeks	10
4.4. Muud tegevustulud	10
5. PÕHITEGEVUSE KULUD	10
5.1. Põhitegevuse kulud kulu liikide järgi	11
5.2. Põhitegevuse kulud valdkondade järgi	12
5.3. Üldised valitsemissektori teenused	14
5.4. Majandus	15
5.5. Keskkonnakaitse	16
5.6. Elamu- ja kommunaalmajandus	17
5.7. Vaba aeg, kultuur	18
5.8. Haridus	19
5.9. Sotsiaalne kaitse	22
6. INVESTEERMISTEGEVUS	24
7. FINANTSEERIMISTEGEVUS	26
8. LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS	28

1. SISSEJUHATUS

Vabariigi Valitsuse 22.06.2017 määruse nr 106 „Rakke valla ja Väike-Maarja valla osas haldusterritoriaalse korralduse ja Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 1995. a määruse nr 159 „Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu kinnitamine“ muutmise“ alusel moodustus 03.11.2017 Rakke valla liitumisel Väike-Maarja vallaga haldusüksus Väike-Maarja vald tänastes piirides.

Väike-Maarja valla 2018. aasta eelarve on koostatud kooskõlas kohaliku omavalitsuse korralduse seaduses ja kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses vallaeelarve kohta sätestatuga.

Vastavalt Väike-Maarja Vallavolikogu 25. aprilli 2013. aasta määrusele nr 9 „Arengukava, eelarvestrateegia ja eelarve menetlemise kord“ on oma põhjendatud ettepanekud valla eelarve eelnõu koostamiseks esitanud vallavalitsuse valdkondade eest vastutavad isikud ning vallavalitsuse hallatavate asutuste juhid. Väike-Maarja valla eelarve on koostatud kassapõhiselt.

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele on eelarve osad järgmised:

- põhitegevuse tulud,
- põhitegevuse kulud,
- investeerimistegevus,
- finantseerimistegevus,
- likviidsete varade muutus.

Seletuskirjas on toodud andmed eelmise aasta ja 2018. aasta tulude ja kulude kohta, antud ülevaade investeerimis- ja finantseerimistegevuse kohta. Kirjeldatud on Väike-Maarja valla arengukavas ja Rakke valla arengukavas kajastatud eesmärkide kavandatavat täitmise plaani 2018. aastal ning selle täitmiseks kavandatavaid tegevusi.

Selgitatud on eelarve eelnõus ja eelarvestrateegias esinevaid olulisemaid muudatusi. Seletuskirjas on toodud Väike-Maarja valla oodatav põhitegevuse tulemi väärtus ja netovõlakoormus eelseisva eelarveaasta lõpuks.

2. MAJANDUSPROGNOOS

Eesti sisemajanduse koguprodukti kasv kiirenes 2017. aasta esimeses pooles 5,2%-ni peamiselt tugevnenud välisnõudluse ja selle positiivse mõju pärast äri sektori kindlustundele ning investeringutele. Majandus kasvab prognoosi põhistsenaariumi kohaselt 2017. aastal 4,3% ja 2018. aastal 3,3%. Peamiseks majanduse kasvu vedajaks jääb **sisenõudlus**, mis tugineb peamiselt investeringute suurenemisel. Ekspordi kasv jätkub kooskõllaliselt välisnõudlusega ning selle roll majanduskasvu vedajana peaks 2018. aastal suurenema. Aastatel 2019–2021 peaks Eesti majandus kasvama keskmiselt 3% aastas. Kasvu toetab võrdlemisi tugev ekspordi kasv, kuid ka sisenõudluse panus püsib tänu eratarbimise ja investeringute kasvule stabiilne.

Eratarbimise reaalkasv on aeglustunud 2017.aastal oluliselt eelkõige inflatsiooni järsu kiirenemise tõttu. Palgatulu kiire kasvu taustal jääb eratarbimise reaalkasv 1,8% juurde, kuna hinnatõus kiireneb 3,4%-ni ja elanike tarbimiskäitumine on endiselt ettevaatlik. 2018. aastal tõuseb jõuliselt tulumaksuvaba miinimum, mis tõstab madalama palgaga töötajate netopalka kuni 15% ning hinnatõus aeglustub 2,7%-ni. See võimaldab eratarbimise kasvu kiirenemise 4,4%-ni. Kuna

elanike netosissetulekuid suurendavaid reforme, mis viimastel aastatel on tarbimist mõjutanud, ei ole praegu rohkem planeeritud, siis jääb edaspidi tarbimise kasv majanduskasvule alla, kuna uus tulumaksusüsteem hakkab netotulu kasvu piirama. Tarbimise kasvutempot võib kiirendada eelkõige säästumäära vähenemine ehk tarbimisjulguse kasv.

Investeeringute kolm aastat kestnud langus on läbi saanud ja investeeringud kasvasid 2017. aastal eelkõige valitsussektori toel. Eluasemelaenu käibe kasv kiireneb mõõdukas, kuid stabiilses tempos, mis viitab elanike usu järkjärgulisele taastumisele majandusolude normaliseerumisse ja julgustab võtma pikaajalisi kohustusi elamistingimuste parandamiseks. Valitsussektori investeeringud on pöördunud kiirele kasvule seoses hoonete ja rajatiste aktiivse ehitamisega ELi rahade toel, mida toetavad kohalike omavalitsuste valimistega seotud täiendavad investeeringud.

Kaupade ja teenuste eksport kasvab 2018.aastal 3,5%-lt 4%-ni, mis on veidi kiirem välisnõudluse kasvust. Järgnevatel aastatel jätkub maailmamajanduse tugevnemine, mis toetab ka meie kaubanduspartnerite käekäiku.

Toidu laiapõhjalise kallinemise, lisandunud maksumeetmete ning teenuste hinnatõusu tõttu jääb **inflatsiooni** kõrgtase 2017. aasta teise poolde. Mõjutatuna peamiselt maailmaturu-hindade tõusust ning osaliselt ka siseturu jõudsamast arengust, on toit kallinenud 2017. aastal 5,3%. Samuti panustab hinnatõusu 5% kallinev energia, mis on kergitanud mootorikütuse hindu. Teenuste hinnatõusu taga on kiire palgakasv. Kaudsed maksud kergitasid 2017. aastal hindu 0,9%, sama palju kerkivad prognoosi kohaselt hinnad ka 2018. aastal. Valdava osa hinnatõusus moodustab alkoholi, tubaka ja kütuse aktsiisimäärade tõus. 2018. aastal pidurdub hinnatõus 2,7%-ni.

Tööturu positiivsed arengud jätkusid 2017. aasta I poolaastal ning majanduskasvu kiirenedes püsis ka nõudlus tööjõu järele kõrge. Esimese poolaasta kokkuvõttes suurenes **töötajate arv** tööjõu-uuringu andmetel 1,1% võrra ning töötus langes 6,3%-ni. Hõive kasv oli kiirem sisenõudlusega seotud tegevusaladel, kuid ka ekspordisektoris vajati lisatöökäsi. Pärast neli aastat kestnud langust on ehitussektor riigi investeeringute toel taas kasvamas, mistõttu on ka ehituses hõive taas kasvanud. Prognoosi kohaselt ootame käesoleva aasta hõive kasvuks 0,8%, mis aeglustub järgnevatel aastatel majanduskasvu stabiliseerumise ning tööjõu pakkumispoolsete piirangute tõttu.

Keskmise palga kasvutempo püsis 2017. aasta esimesel poolaastal stabiilselt 6% läheduses ning majanduskasvu kiirenedes näitavad maksuameti viimased andmed tõusu ka palgakasvu tempos. Samas palga ostujõu ehk hinnatõusuga korrigeeritud keskmise palga kasv on varasema paari aastaga võrreldes oluliselt aeglustunud, jäädes prognoosiperioodil 3% lähedusse. Alampalga ca 10% tõus survestab tõstma töötasusid just keskmisest madalama palgaga harudes. 2018. aastal on oodata keskmise brutopalga kasvutempo aeglustumist 5,2%-ni tulumaksureformi tõttu, mis tõstab ka sama brutopalga juures netopalka suurel osal töötajatest vähemalt 10%.

3. ÜLEVAADE VÄIKE-MAARJA VALLA 2018. AASTA EELARVEST

3.1. Olulisemad lähtekohad eelarve koostamisel

Väike-Maarja vald on tänu konservatiivsele eelarvepoliitikale ja finantsjuhtimisele majanduslikus mõttes heal ja stabiilsel tasemel. Kulude ja tulude täpne analüüs ning optimaalsus ja säästlikkus on taganud valla majandusliku toimetuleku ja vallale seadusega pandud ülesannete täitmise. Eelolevaks eelarveperioodiks ei planeerita suuri muutusi valla majanduslikus olukorras ning jätkatakse konservatiivse eelarvepoliitikaga. Samas ei jäeta vajalikke investeeringuid teostamata.

2018. aastaks planeeritud suuremad investeeringud on seotud esmatasandi tervisekeskuse, Väike-Maarja avaliku ruumi, Simuna rahvamaja rekonstrueerimisprojektide kaasrahastamisega, Rakke raamatukogu laiendamisega ning omavalitsusele kuuluvate teede investeeringutega. Erinevates projektides osalemine on toonud võimaluse elukeskkonna seniseid kitsaskohti oluliselt parendada ning see võimaldab omavalitsuse enda vahendite veelgi tõhusamat kasutamist.

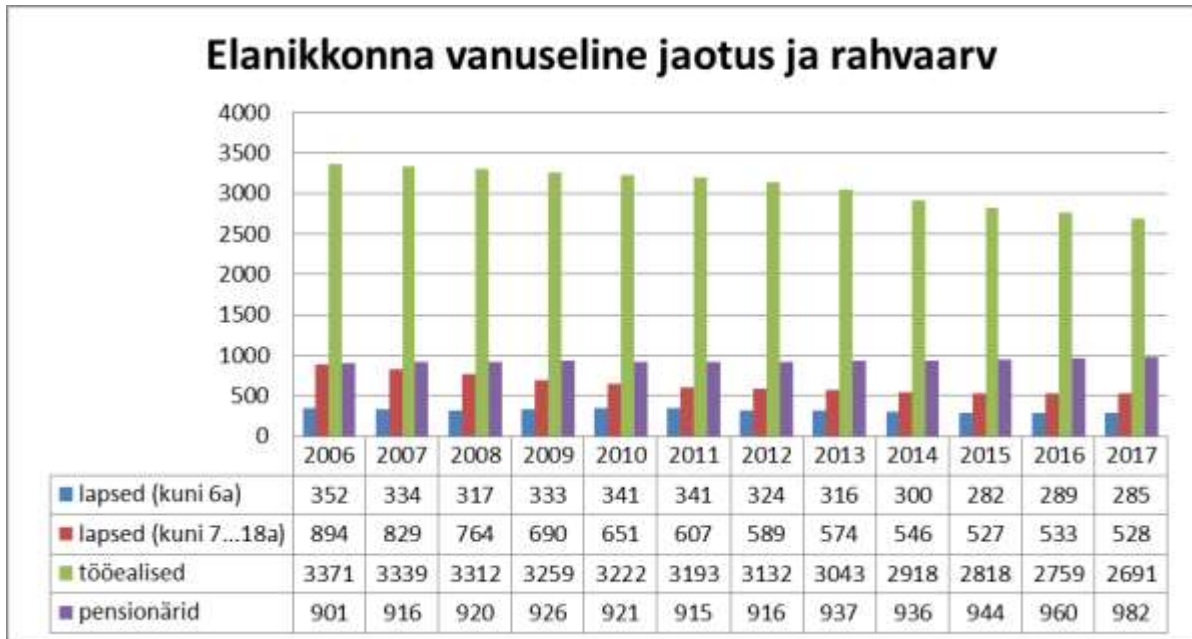
Väike-Maarja valla eelarve hõlmab järgmiste allasutuste tulusid ja kulusid:

Väike-Maarja Vallavalitsus, Väike-Maarja Lasteaed, Rakke Lasteaed, Väike-Maarja Gümnaasium, Kiltsi Põhikool, Simuna Kool, Rakke Kool, Väike-Maarja Õppekeskus, Väike-Maarja Muusikakool, Väike-Maarja Valla Noortekeskus, Rakke Noortekeskus, Väike-Maarja Valla Raamatukogu, Rakke raamatukogu, Väike-Maarja Seltsimaja, Simuna Rahvamaja, Rakke Kultuurikeskus, Simuna Spordihoone, Väike-Maarja Spordikeskus, Väike-Maarja Hooldekodu, Tammiku Avahooldekeskus, Väike-Maarja Muuseum, Väike-Maarja Kommunaal ja Rakke Kommunaal.

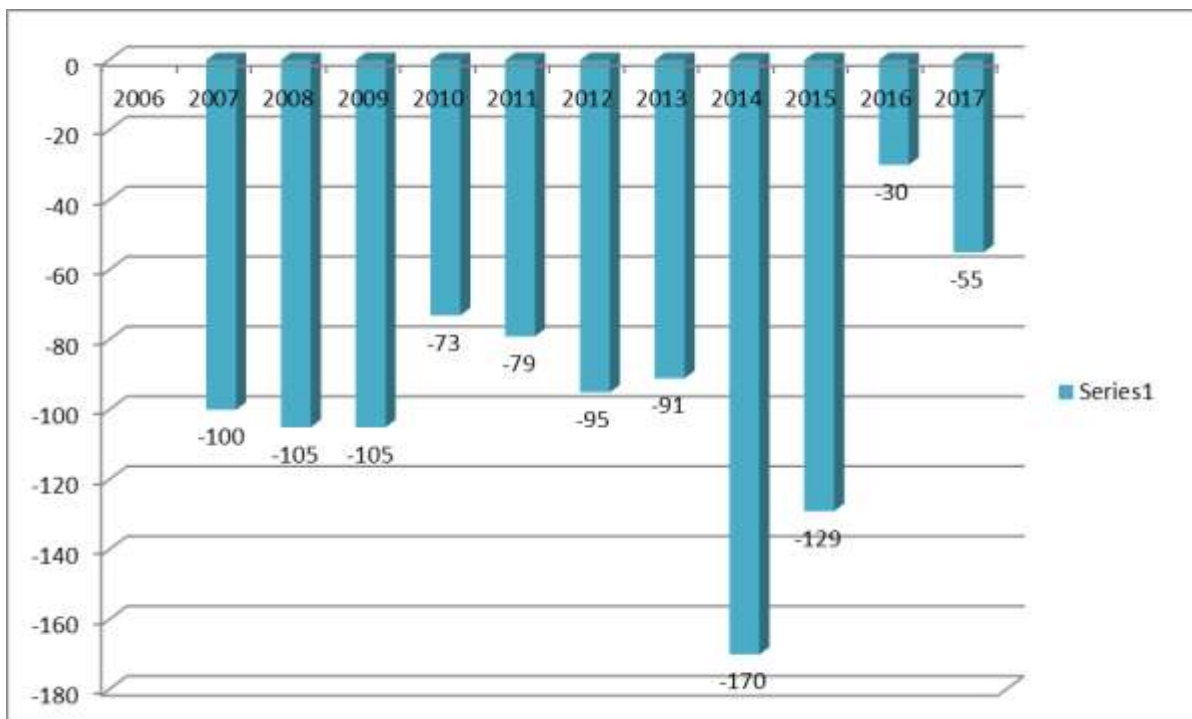
Väike-Maarja vald koos oma 22 hallatava asutusega annab tööd umbes 360-le (280+79) inimesele (arvestades ligikaudu 311 täistöökohaga: VM 237 + Rakke 74). Väike-Maarja valla konsolideerimisgruppi kuulub OÜ Pandivere Vesi, milles Väike-Maarja vallal on 100% osalus ja Väike-Maarja Tervisekeskus OÜ (asutatud 28.09.2017, osalus 100%).

Väike-Maarja valla **elanike arv** seisuga 01.01.2017 oli 4486 ja Rakke vallas 1626 (kokku 6112 elanikku). Elanike arv on vähenenud aasta jooksul 95 inimese võrra ehk 1,6%. **Seisuga 01.01.2018 oli elanikke 6017.**

Pikemaajalist trendi iseloomustab rahvaarvu vähenemine ning võrreldes 2006. aastaga ka elanikkonna vanuselise osakaalu muutus pensioniealiste (osakaalu tõus 4,8%) ja 7-18 aasta (osakaalu langus 4,5%) vanuselises grupis. Õnneks on viimasel kolmel aastal püsinud elanikkonna erinevate vanusegruppide osakaalud suhteliselt stabiilsena (**vt joonised 1 ja 2**).

Joonis 1 Elanikkonna vanuseline jaotus ja rahvaarvu muutus 2006-2017 (Väike-Maarja valla piirkonna andmed)

Joonis 2 Elanikkonna arvuline muutus aastatel 2007-2017 (01.01 seisuga, Väike-Maarja valla piirkonna andmed)

Väike-Maarja valla eelarve lähtub erinevatest seadustest ja regulatsioonidest, millest olulisemad on:

- Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus;

- Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus;
- Väike-Maarja valla arengukava 2018-2020;
- Väike-Maarja valla eelarvestrateegia 2018-2020;
- Rakke valla arengukava 2014-2025.

Väike-Maarja valla 2018. aasta eelarve eesmärgiks on tagada omavalitsuse strateegilistes dokumentides (arengukava, eelarvestrateegia) ettenähtud tegevuste rahastamise kaudu valla terviklik ja jätkusuutlik areng.

Reservfond ettenägematute kulutuste tegemiseks on planeeritud põhitegevuse kuluna ning reservfondi suunatakse vahendeid vähemalt 0,5% ulatuses põhitegevuse kuludest.

Eelarve koostamisega alustamisel lähtus vallavalitsus järgmistest põhimõtetest:

- tulumaksu eraldatakse kohalikule omavalitsusele 11,84% brutotulust;
- tulude, kulude planeerimisel ja kohustuste võtmisel järgida konservatiivsuse printsiipi ning korraldada hallatavate asutuste tegevus erinevate teenuste osutamisel selliselt, et oleks tagatud eelarvehahendite sihipärane, optimaalne ja säästlik kasutamine;
- üksikisiku tulumaksu laekumise kasvuks planeerida 5,0% võrreldes 2017. aasta tegeliku laekumisega (keskvalitsus kavandab Eesti omavalitsustele laekuva tulumaksu tõusuks 4,8%);
- saadavad toetused tegevuskuludeks (sh tasandus- ja toetusfond) on planeeritud eelarvesse vastavalt rahandusministeeriumi andmetele seisuga 31.01.2018. Õpetajate alampalgamäärade kasvuks täistöökoormuse puhul on planeeritud 2018. aastal 9,5% ehk 1150 eurot kalendrikuus;
- hallatavate asutuste eelarvete koostajad lähtuvad 2018. aasta kulude prognoosimisel konkreetse tegevusala tööplaanidest ja -kavadest ning planeerivad vastavalt sellele tegevuseks vajalikud vahendid;
- tegevuskulude planeerimisel personalikulude kasvuks arvestada keskmiselt 3% võrreldes 2017. aasta eelarvega (va haridus, kus tuleb arvestada õpetajate alampalgamääraga) ning majandamiskulude osas lähtuda 2017. aasta eelarve tasemest;
- omavalitsuse ülesannete täitmiseks kaasata maksimaalselt erinevaid kaasfinantseerimise võimalusi läbi projektide (PKT meede, EL struktuurivahendid, KIK, Eesti Kultuurkapital, siseriiklikud toetusmeetmed erinevatest rakendusüksustest jne) ja muude osaluste. Investeeringute, jooksva remondi ja muude tegevuskulude teostamiseks läbi erinevate toetusmeetmete on projektide omaosaluste summad prioriteetsed võrreldes teiste sarnaste kulutustega. Investeeringute kavandamiseks eelarves tuleb ära näidata investeeringu kogusumma ning toetuse ja omaosaluse maksumused;
- jätkata võetud laenukohustuste täitmist muutmata olemasolevaid tagasimakseperioode, investeerimistegevuse rahastamiseks planeerida täiendavaid laenuvahendeid;
- tagada valla kodanike toimetulek läbi riikliku toimetulekutoetuse ja valla erinevate toetusmeetmete.

3.2. Väike-Maarja valla 2018. aasta eelarve

Väike-Maarja valla 2018. aasta eelarve maht kokku on 12 207 095 eurot.

Põhitegevuse tulude maht on 2018. aastal 8 631 703 eurot ning põhitegevuse kulud moodustavad 8 594 591 eurot. Põhivara soetuseks on kavandatud 3 418 194 eurot, millest 1 796 700 eurot kaetakse saadavate toetustega.

Tabel 1 Väike-Maarja valla 2018. aasta eelarve

	2017 eelarve täitmine	2018 Eelarve projekt
PÕHITEGEVUSE TULUD	8 290 118	8 631 703
Maksutulud	3 822 218	4 010 555
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 041 376	931 116
Saadavad toetused tegevuskuludeks	3 376 764	3 623 672
Muud tulud	49 761	66 360
PÕHITEGEVUSE KULUD	7 403 806	8 594 591
Antavad toetused tegevuskuludeks	535 165	787 660
Muud tegevuskulud	6 868 641	7 806 931
INVESTEERIMISTEGEVUS	-1 196 572	-1 614 164
Põhivara müük (+)	65 278	19 000
Põhivara soetus (-)	-1 357 384	-3 418 194
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	105 182	1 796 700
Finantstulud (+)	111	130
Finantskulud (-)	-5 820	-11 800
FINANTSEERIMISTEGEVUS	717 355	517 490
Kohustuste võtmine (+)	880 000	700 000
Kohustuste tasumine (-)	-162 645	-182 510
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS	406 636	-1 059 562

Netovõlakoormus on võlakohustuste suuruse ja likviidsete varade kogusumma vahe. KOFs-i alusel on lubatud netovõlakoormus 60% põhitegevuse tuludest. Väike-Maarja vallavalitsuse prognoositav netovõlakoormus 2018. aasta lõpuks on 1,9 milj eurot ehk 22,2%.

4. PÕHITEGEVUSE TULUD

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse põhitegevuse tulude eelarveosasse maksutulud, tulud kaupade ja teenuste müügist, saadavad toetused ja muud tegevustulud. Selles eelarveosas ei kajastata põhivara soetuseks saadavat sihtfinantseerimist, tulu põhivara, osaluste ning muude aktsiate ja osade müügist ning finantstulusid.

2018. aastaks planeeritud põhitegevuse tulud on 8 631 703 eurot, sh:

- maksutulud 4 010 555 eurot;
- tulud kaupade ja teenuste müügist 931 116 eurot;
- saadavad toetused tegevuskuludeks 3 623 672 eurot;
- muud tegevustulud 66 360 eurot.

Riigi poolt eraldatav tasandus- ja toetusfondi jaotus on esialgne seisuga 31.01.2018. Täpsustamisel on jäätmehoolduse arendamise toetuse jaotus. 2018. aastaks planeeritud toetusfond on 2 421 568 eurot, mis koosneb toetusest haridusele 1 624 113 eurot, huvitegevuse toetusest 193 661 eurot, toetusest sotsiaalvaldkonnale 148 197 eurot ja kohalike teede hoiu toetusest 354 801 eurot. Tasandusfondi suurus on 910 772 eurot.

Kokkuvõtte tulugruppide lõikes on esitatud järgnevas tabelis:

Tabel 2 Põhitegevuse tulud 2017-2018

	2017 eelarve täitmine	2018 eelarve projekt	2017 Muutus +/-	Muutus %
Maksutulud	3 822 218	4 010 555	188 337	4,9
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 041 376	931 116	-110 260	-10,6
Saadavad toetused tegevuskuludeks, sh	3 376 763	3 623 672	246 909	7,3
<i>sihtotstarbelised jooksvateks kuludeks</i>	537 832	291 332	-246 500	-45,8
<i>mittesihtotstarbelised toetused (tasandus- ja toetusfond)</i>	2 838 931	3 332 340	493 409	17,4
Muud tulud	49 761	66 360	16 599	33,4
Kokku	8 290 118	8 631 703	341 585	4,1

4.1. Maksutulud

Põhitegevuse tuludes on suurima osakaaluga maksutulud - füüsilise isiku tulumaks ja maamaks - mis moodustavad kokku 46,5% eelarve põhitegevuse tuludest.

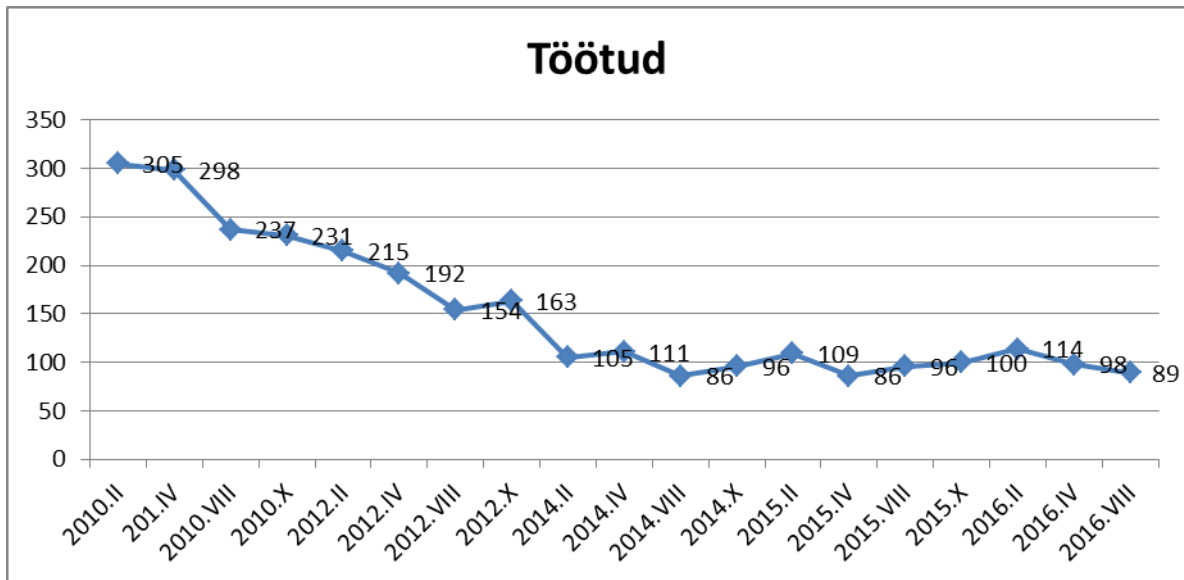
Üksikisiku tulumaks

Tulumaks moodustab maksutuludest 91,5% ning kogu põhitegevuse tuludest 42,5%. Tulumaksu laekumine on kavandatud summas 3 668 355 eurot. Valla füüsilise isiku tulumaksu kasvuks on planeeritud 5,0% võrreldes 2017. aasta tegeliku laekumisega.

Füüsilise isiku tulumaksuga maksustatavast tulust laekub maksumaksja elukohajärgsele kohalikele omavalitsusele 2018. aastal 11,84%. Maksumaksja elukohana kalendriaastal arvestatakse sama kalendriaasta 1. jaanuari seisuga registrisse kantud elukohta.

Füüsilise isiku tulumaksutuludele avaldab olulist mõju maksumaksjate arv, mis on planeeritud stabiilsena võrreldes 2017. aastaga. Maksumaksjate arv on seotud Väike-Maarja valla

rahvastikuregistrisse kantud tööealise elanikkonnaga kui ka töötute arvuga. Töötute osakaal rahvastikust oli 31.12.2017 seisuga 2,6%. Seoses osalise töökohtade hooajalisusega võib jooniselt 3 näha, et töötuid on vähem kevadisel perioodil ning rohkem talveperioodil.

Joonis 3 Töötute arvu dünaamika 2010-2017 aastatel

Tabel 3 Tulumaksu laekumine aastatel 2013-2017, prognoos 2018

V-Maarja	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tulumaks	2 089 929	2 242 495	2 308 003	2 430 800	2 585 329	2 728 355
Kasv +/-	193 474	152 566	65 508	122 797	154 529	143 026
%	10,20%	7,30%	2,92%	5,32%	6,36%	5,53%

Rakke	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tulumaks	698 789	753 961	822 724	852 809	908 342	940 000
Kasv +/-	34 614	55 172	68 763	30 085	55 533	31 658
%	5,21%	7,90%	9,12%	3,66%	6,51%	3,49%

Maamaks

Väike-Maarja vallavolikogu määruse 14.12.2017 nr 4 kohaselt ühtlustati Väike-Maarja valla haldusterritooriumil 2018. aastal maamaksumäärad. Väike-Maarja vallas on 2018. aastal üldine maamaksumäär **2,3%** maa maksustamishinnast aastas ning põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel oleva haritava maa ja loodusliku rohumaa maamaksu määr on **1,6%** maa maksustamishinnast aastas. Maamaks laekub 100% valla eelarvesse.

Maamaksu tõusu ei ole antud eelarve eelnõus kavandatud. Maamaksu laekumiseks on 2018. aastal prognoositud 342 200 eurot.

4.2. Tulu kaupade ja teenuste müügist

Tulud kaupade ja teenuste müügist on planeeritud 931 116 eurot, moodustades 10,8% eelarve põhitegevuse tuludest.

Omatuludest on kõige olulisema tähtsusega laekumine sotsiaalasutuste majandustegevusest 393 400 eurot, sh Väike-Maarja Hooldekodu tegevusest 302 500 eurot ja Tammiku Hooldekodu tegevusest 90 000 eurot.

Laekumised haridusasutuste majandustegevusest (kohatasud, toiduraha jms) moodustavad 271 106 eurot (sh muusikakooli tulu 30 000 eurot, Väike-Maarja Õppekeskuse omatuludeks on prognoositud 23 500 eurot, ning Väike-Maarja Gümnaasiumi omatuludeks 34 000 eurot. Väike-Maarja lasteaia omatulud on planeeritud 58 000 eurot, Rakke lasteaial 22 000 eurot. Alates 01.03.2017 on Väike-Maarjas lasteaia kohatasu 20 eurot kuus ning toidupäeva maksumus 1.70 eurot kuus. Rakke lasteaia „Leevike“ omatuludeks on planeeritud 22 000 eurot. Kohamaksuks on kehtestatud 8% alampalgamäärast (2018 aastal 40 eurot). Toiduraha maksab hetkel vallavalitsus kuni uute otsusteni.

Laekumised elamu- ja kommunaalmajanduse ning soojamajanduse tegevusest on planeeritud 163 000 eurot. Kultuuri- ja spordiasutuste majandustegevusest saadavateks tuludeks on planeeritud 31 000 eurot.

4.3. Saadud toetused tegevuskuludeks

Saadavad toetused tegevuskuludeks on kokku 3 623 672 eurot, mis moodustab 42% eelarve põhitegevuse tuludest.

66,8% tegevuskuludeks saadavatest toetustest moodustab Vabariigi Valitsuse poolt määratud toetusfondi suurus, mis on vastava eelnõu kohaselt 2 421 568 eurot.

Eelarve eelnõus on riigi poolt eraldatud esialgne toetusfondi jaotus 2018. aastaks järgmine: 1 624 113 eurot üldharidustoetus (sh 1 424 660 eurot õpetajate ja koolide juhtimisega seotud tööjõukulud, 103 250 eurot koolilõuna toetus, 33 915 eurot õppekirjandus ja 11 024 eurot õpetajate koolituskulud) ning sotsiaalvaldkonda toetab keskvalitsus 148 197 euroga (sh 45 978 eurot riiklik toimetulekutoetus, 20 533 eurot erinevad sotsiaalteenused, matusetoetus 19 794 eurot ning asendus- ja järelhooldusteenuse toetus 52 446 eurot), huvihariduse ja-tegevuse toetuseks on 193 661 eurot, kohalike teede hoiu toetus on 354 501 eurot.

4.4. Muud tegevustulud

Muud tegevustulud on planeeritud summas 66 360 eurot ehk 0,77% eelarve põhitegevuse tuludest, sh kaevandamisõiguse tasu 12 000 eurot ja 9000 eurot vee erikasutustasu, saastetasu 300 eurot, projektide tagasimaksed 13 760 eurot, raieõiguse müügituluks on planeeritud 23 300 eurot (Krossiraja ja Tervisespordi kinnistud). Rakke kommunaalasutuse vanade võlgade intresside laekumiseks on prognoositud 2000 eurot.

5. PÕHITEGEVUSE KULUD

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse põhitegevuse kulude eelarveosasse antavad toetused ja muud tegevuskulud. Selles eelarveosas ei kajastata põhivara soetuseks antavat sihtfinantseerimist, põhivara soetust ja finantskulusid.

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 kohaselt on kohaliku omavalitsuse ülesandeks korraldada vallas sotsiaalteenuseid, -toetusi ja muud sotsiaalabi, eakate hoolekannet, noorsootööd, elamu- ja kommunaalmajandust, veevarustust ja kanalisatsiooni, heakorda, jäätmehooldust, ruumilist planeerimist, valla- või linnasisest ühistransporti ning valla teede ehitamist ja korrashoidu, koolieelsete lasteasutuste, põhikoolide, gümnaasiumide ja huvikoolide, raamatukogude, rahvamajade, muuseumide, spordibaaside, turva- ja hooldekodude, tervishoiuasutuste ning teiste kohalike asutuste ülalpidamist, juhul kui need on omavalitsusüksuse omanduses.

Põhitegevuse kulud on eelarves eraldi välja toodud nii tegevusalade kui ka kulu liikide lõikes.

5.1. Põhitegevuse kulud kulu liikide järgi

2018. aastaks planeeritud põhitegevuse kulud on 8 594 591 eurot.

2018. aasta põhitegevuse kulud jaotuvad:

1. antavad toetused tegevuskuludeks 787 660 eurot
2. muudeks tegevuskuludeks 7 806 931 eurot

Muud tegevuskulud jagunevad personali-, majandamis- ja muudeks kuludeks.

Tabel 4 Põhitegevuse kulud 2018 kulu liikide järgi

Kulu liik	Nimetus	2017 eelarve täitmine	2018 eelarve projekt	Osakaal põhitegevuse kuludest
	Antavad toetused tegevuskuludeks	535 165	787 660	9,2%
413	Sotsiaalabitoetused	328 275	433 446	5,0%
450	Sihtotstarbelised toetused	35 213	79 432	0,9%
452	Mittesihtotstarbelised toetused	171 677	274 782	3,2%
	Muud tegevuskulud	6 868 641	7 806 931	90,8%
50	Personalikulud	4 458 628	4 896 313	57,0%
55	Majandamiskulud	2 425 367	2 861 219	33,3%
60	Muud kulud	-15 354	49 400	0,6%
	Kokku	7 403 806	8 594 591	100,0%

Personalikulud

Personalikulude planeerimisel on arvestatud täiendava palgakuluga seoses töökoormuse suurenemisega haldusreformi tagajärjel ning koondamistasudega. Samuti on arvestatud õpetajate alampalgamäära tõusuga ning lisatasud täiendavate töökohustuste täitmise ja ületunnitöö eest. Personalikulud suurendab ka ametiühingute ja tööandjate kokkulepe tösta alampalka 470 eurolt 500 euroni ehk 6,4%.

Personalikulud 4 896 313 eurot koosnevad:

- töötasudest 3 659 427 milj eurot (74,7% personalikuludest);
- personaliga seotud maksudest 1 236 886 eurot (25,3% palgafondist);
- erisoodustustest (õppelaenude tagasimaksed) koos erisoodustus maksetega on 800 eurot.

Majandamiskulud

Olulisemad erinevate majanduskulude ühikuhinnad on stabiilsed. Koolituskulude, õppevahendite soetamise, ürituste korraldamise jm kulude kavandamisel on kõikide hallatavate asutuste puhul lähtutud samadest alustest.

Muud kulud

Muud kulud on summas 49 400 eurot, sh reservfond 43 000 eurot.

5.2. Põhitegevuse kulud valdkondade järgi

Põhitegevuse kulud jaotuvad seitsme erineva valdkonna vahel, mis omakorda jagunevad majandusliku sisu järgi kaheks: majandamis- ja personalikulud.

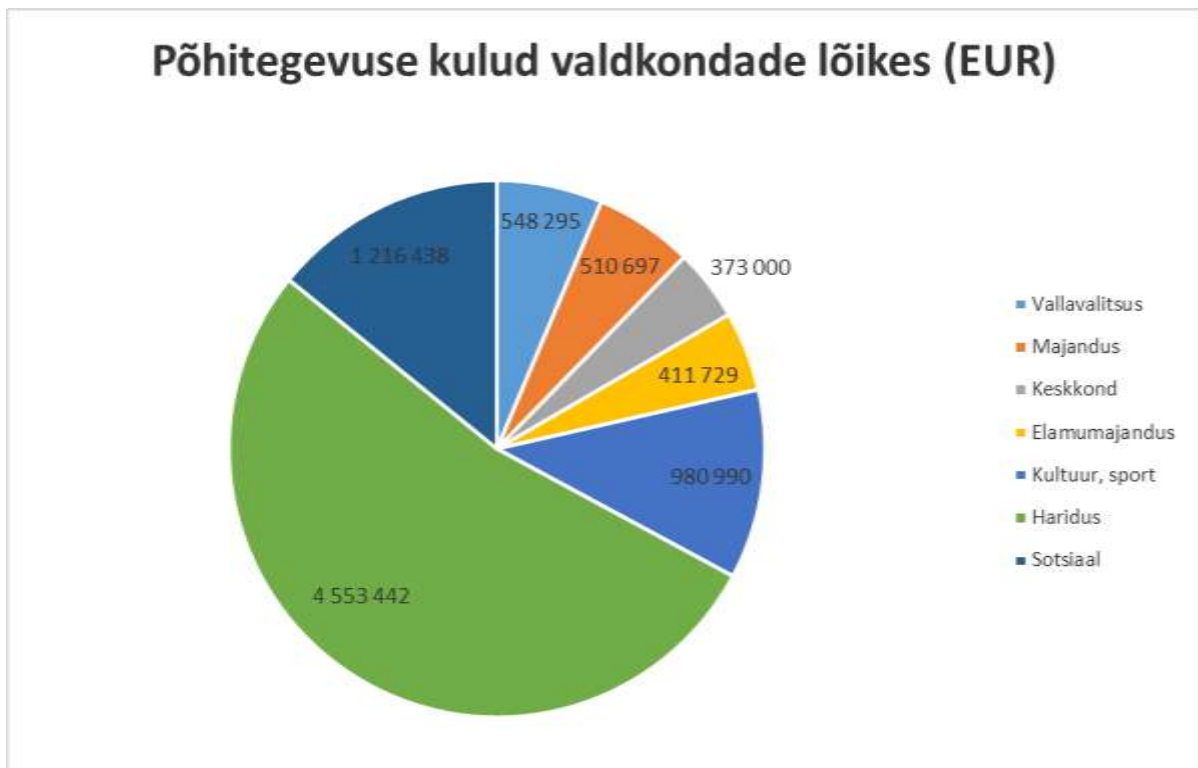
Põhitegevuse kuludest kõige suurema osa moodustavad hariduse tegevuskulud.

2018. aasta kogukulud (koos investeeringutega) valdkondade lõikes on esitatud **tabelis 5**.

Tabel 5 Kogukulud (koos investeeringutega) valdkondade järgi aastal 2018:

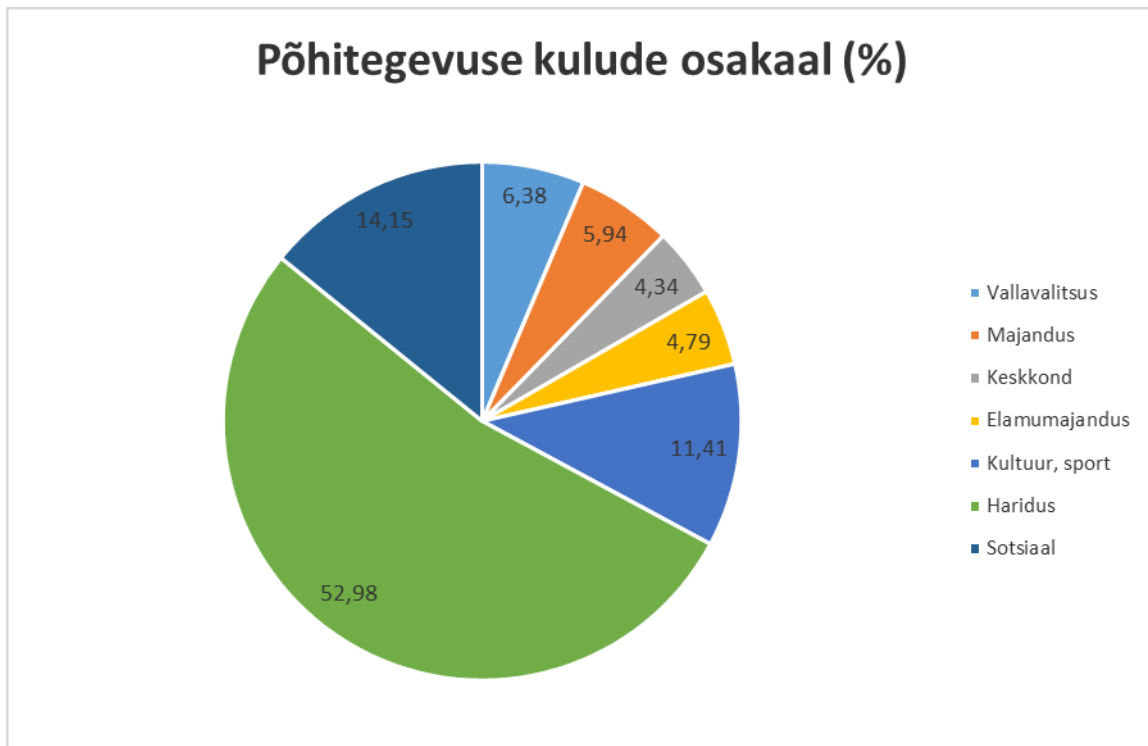
Vald-kond	Nimetus	2017 eelarve täitmine	2018 eelarve projekt	Muutus %	Osakaal %
01	Üldised valitsussektori kulud	648 228	561 295	-13,4	4,7%
04	Majandus	888 547	2 455 715	176,4	20,4%
05	Keskkonnakaitse	223 080	373 000	67,2	3,1%
06	Elamu- ja kommunaalmajandus	420 080	435 129	3,6	3,6%
08	Vaba aeg, kultuur	879 684	1 300 966	47,9	10,8%
09	Haridus	4 070 451	4 703 242	15,5	39,2%
10	Sotsiaalhoolekanne	1 208 782	2 183 438	80,6	18,2%
	Kokku	8 338 852	12 012 785	44,1	100,0%

Põhitegevuse kulud (ilma investeeringuteta) valdkondade lõikes on esitatud **joonisel 4**:

Joonis 4 Põhitegevuse kulud 2018. aastal

Põhitegevuse kulude osakaalud on esitatud **joonisel 5**:

Joonis 5 Põhitegevuse kulude osakaal valdkondade lõikes 2018.aastal

Üldised valitsemissektori teenused (01)

Valdkonna eelarve kokku on 561 295 eurot, sh investeeringud 13 000 eurot.

01111 Vallavolikogu kulud on 54 426 eurot, mis koosneb volikogu esimehe, aseesimehe ja komisjonide esimeeste ning liikmete tasudest ja maksudest.

Vallavolikogu kulud moodustavad 0,6% valla põhitegevuse kuludest.

011121 Vallavalitsus

Vallavalitsuse kulud on 346 049 eurot, millest personalikulud moodustavad 77,5% ja majandamiskulud 22,3%. Personalikuludes on ametnike ja töötajate töö- ja koondamistasud.

Vallavalitsuse kulud moodustavad 4% valla põhitegevuse kuludest.

01114 Reservfond on planeeritud 43 000 eurot ehk 0,5% põhitegevuse kuludest.

016001 Liikmemaksud

Erinevates liitudes, ühendustes ja seltsides osalemistasud ja liikmemaksud kokku on 39 200 eurot (VIROL 13 708 eurot, PAIK 3010 eurot, Rakvere Haigla 14 680 eurot, Harjumaa Ühistranspordikeskus 4474 eurot, Eesti Mõisakoolide Ühendus 300 eurot, Eesti Linnade ja Valdade Liit 2200 eurot).

Liikmemaksud moodustavad 0,5% põhitegevuse kuludest.

Investeeringutena on planeeritud valdkonna 01 all videovalvekaamera paigaldamine Väike-Maarja Hooldekodu juurde (5000 eurot) ja Triigi küla videovalve (5000 eurot).

5.3. Majandus (04)

Valdkonna eelarve kokku on 2 455 715 eurot, sh investeeringud 1 945 018 eurot.

041101 Ettevõtlustoetus

Ettevõtlustoetuseks on planeeritud 10 000 eurot, mis moodustavad 0,1% põhitegevuse kuludest.

041102 Mittetulundussektori ja kodanikualgatuse toetus

Mittetulundussektori ja kodanikualgatuse toetusteks on planeeritud 40 000 eurot, mis moodustavad 0,5% põhitegevuse kuludest.

04210 Maakorraldus

Kulude eelarve kokku on 24 693 eurot. Personalikuludes on maanõuniku töötasu ja majandamiskuludes (3560 eurot) on kinnistutega seotud kulud.

Tegevusala kulud moodustavad 0,3% põhitegevuse kuludest.

Triigi katlamaja 043601 ja Vao katlamaja 043604 kulud kokku on 105 007 eurot, millest personalikulud (katlaoperaatorite töötasud) on 35 877 eurot ja majandamiskulud on 65 130 eurot.

Katlamajade kulud moodustavad 1,2% põhitegevuse kuludest.

04430 Ehitus

Kulude eelarve kokku on 26 032 eurot. Personalikuludes on Väike-Maarja valla ehitusnõuniku töötasu ja majandamiskuludes summas 2295 eurot on ehitusnõuniku administreerimiskulud, sidekulud ja transpordi kompensatsioon.

Tegevusala kulud moodustavad 0,3% põhitegevuse kuludest.

04510 Maanteetransport (valla teede ja tänavate korrashoid)

Kulude eelarve kokku on 468 207 eurot, sh investeeringud 350 000 eurot.

Personalikuludes on traktorist-lukksepa töötasu. Majandamiskuludes (98 400 eurot) on teede remont, ehitus, korrashoid (kruusavedu teedele, asfaldiaukude lappimine jms), traktori ja teehöövli kütusekulud ning bussiterminalide kulud.

Investeeringuteks on planeeritud 350 000 eurot. Valla teede ja tänavate investeeringutena on plaanis kasutada 320 000 eurot vastavalt 2018. aasta kevadel korrigeeritavale teehoiukavale. Kergliiklustee projekteerimiseks ja ehitamiseks Simuna alevikus on planeeritud 20 000 eurot omavahenditest ja bussijaamade remondiks Triigis ja Kiltsis 10 000 eurot (sh 5000 riigieelarvest).

Maanteetranspordi kulud on 1,4% põhitegevuse kuludest.

04730 Turism

Kulude eelarve kokku on 12 311 eurot. Selle tegevusala all on kajastatud Emumäe torni kulud. Personalikuludes on turismitöötajate töötasud. Arvestatud on kuue kuu pikkuse turismihooajaga (mai-okt). Majandamiskuludes on turismiobjektide hooldus- ja remonttööd.

Tegevusala kulud moodustavad 0,1% põhitegevuse kuludest.

04740 Üldmajanduslike arendusprojektide all on kajastatud investeringutena Väike-Maarja valla avaliku ruumi väljaarendamise ehitustööde kulud summas 1 465 230 eurot (sh toetus 935 700 eurot). Projekt hõlmab kahte aastat (2017-2018). Lurichi monumendi rajamine keskväljakule on summas 60 000 eurot, Kiltsi aleviku spordi- ja mänguväljaku rajamine 20 000 eurot (sh toetus 18 000 eurot), Triigi laste mänguväljaku rajamiseks 5000 eurot (riigieelarvest).

04900 Majanduse haldus

Kuni 2017. aasta lõpuni kajastas Rakke vald selle tegevusala all Rakke Valla Kommunaalasutuse kulusid. Väike-Maarja Vallavolikogu 20.01.2018 otsusega nr 3 lõpetatakse vallavalitsuse hallatava asutuse Rakke Valla Kommunaalasutus tegevus alates 01.03.2018.

Personalikuludesse on planeeritud abivallavanema, taristuspetsialisti ja arendusnõuniku töötasud. Samuti on siin kajastatud kommunaalasutuse juhataja ning raamatupidaja töö- ja koondamistasud. Majandamiskuludes on sidekulud, transpordi kompensatsioon ning Rakke kommunaalasutuse võlg SW Energiele summas 19 800 eurot.

Tegevusala kulud moodustavad 1,2% põhitegevuse kuludest.

5.4. Keskkonnakaitse (05)

Valdkonna eelarve kokku on 373 000 eurot.

05100 Jäätmekäitlus

Jäätmekäitluse eelarve kokku on 42 329 eurot. Personalikuludes on jäätmejaama operaatorite töötasud. Majandamiskuludes on ohtlike ja suurjäätmete käitlemise kulud, elanike prügiveo ja jm majandamiskulud.

Jäätmekäitluse kulud on 0,5% põhitegevuse kuludest.

05101 Avalike alade puhastus

Avalike alade puhastuse tegevusala on kasutusel alates 2017. aastast. Eelarve maht kokku on 199 243 eurot.

Personalikuludes kajastatakse alates 2018. aastast heakorratöötajate (tänavakoristajad, haljasalade hooldajad, trimmerdajad jne) töötasud, mis eelnevatel aastatel kajutati valdkonna 06 elamu- ja kommunaalmajanduse all.

Majandamiskuludes (124 700 eurot) kajastatakse alates 01.01.2017 varasemalt „Maanteetranspordi“ 04510 all olnud aastaringne teede ja tänavate, väljakute puhastus, parkimisplatside, ühistranspordipeatuste, parkide jm avalike alade puhastus, sh suvine tolmutõrje, talvine lume- ja libedusetõrje, olmeprügi ja jäätmete kogumine, avalike aladega piirneva haljastuse hooldus (suvelilled, istikud) koos olmeprügi koristamisega jms. ning transport, teadetetahvlid Väike-Maarjasse, Simunasse, Vaosse ja Rakkesse, heakorratöötajate tööriided jms.

Kulud moodustavad 2,3% põhitegevuse kuludest.

05600 Keskkonnakaitse haldus - muu keskkonnakaitse

Selle tegevusala alla on planeeritud seni tegevusala 05400 Heakord all kajastatud hajaasustusprogrammi kulud 79 432 eurot, Müüriku kortermaja lammutamise kulud 15 350 eurot, ÜVK arengukava koostamise kulud 9762 eurot, Ao paisjärve uuringud ning paisu elektri- ja hoolduskulud, Nõmme kalapaisu elektrikulud ning keskkonnanõuniku transpordikulud.

Sihtotstarbelisteks eraldisteks (hajaasustusprogramm) on planeeritud 79 432 eurot (toetus Väike-Maarja piirkond 15 000 eurot + omaosalus 15 000 eurot + jääk 5314 ja Rakke piirkonna toetus 15 000 eurot + omaosalus 15 000 eurot + jääk 4402 eurot). Personalikuludes on arvestatud keskkonnanõuniku töötasu.

Tegevusala kulud moodustavad 1,5% põhitegevuse kuludest.

5.6. Elamu- ja kommunaalmajandus (06)

Valdkonna kulude eelarve kokku on 435 129 eurot, sh investeeringud 23 400 eurot. Valdkonna kulud moodustuvad elamu- ja kommunaalmajanduse arendamise ja haldamise ning tänavavalgustuse, saunade ja kalmistute ülevalpidamise kuludest.

06100 Elamumajanduse arendamine

Kulude eelarve kokku on 47 700 eurot. Selle tegevusalal kajastatakse majandamiskuludes vallale kuuluvate korterite haldamise kulud.

Tegevusala kulud moodustavad 0,6% põhitegevuse kuludest.

06200 Kommunaalmajanduse arendamine

Kulude eelarve kokku on 190 179 eurot.

Majandamiskuludes on majandusosakonna töökoja ja garaaži ülalpidamiskulud, vallale kuuluvate transpordivahendite ja traktori kulud. Personalikuludes on majandusjuhataja ning töötajate töötasud.

Kulud moodustavad 2,2% põhitegevuse kuludest.

06400 Tänavavalgustus

Eelarve maht kokku on 74 180 eurot, sh investeeringud 23 400 eurot.

Majandamiskuludes on tänavavalgustuse elektrikulud ja muud tänavavalgustusega seotud majandamiskulud (lambid, pirnid).

Investeeringustegevuseks on planeeritud kokku 23 400 (sh toetus 14 000 eurot) LED valgustite paigaldamiseks Väike-Maarja valla bussipeatusesse.

Kulud tänavavalgustusele moodustavad 0,6% põhitegevuse kuludest.

066054 Kalmistud

Selle tegevusala alla on planeeritud kahe Väike-Maarja kalmistu, Simuna kalmistu ja Rakke Ao kalmistu haldamiskulud.

Kulude eelarve kokku on 66 495 eurot, millest majandamiskuludeks on planeeritud 35 120 eurot. Personalikuludes on kalmistuvahtide töötasud.

Majandamiskuludes on suurim osakaal kalmistute geodeetilise alusplaani mõõdistamise kuludel summas 18 840 eurot, mille tulemusena luuakse eraldi graafiline hauaplatside kiht. Lisaks kajastatakse veel majandamiskuludes kalmistute hooldamiseks ja korrashoiuks vajalikud kulutused ning kabelite majandamiskulud (küte, elekter, vesi, jooksev remont jms).

Kalmistute kulud on 0,8% põhitegevuse kuludest.

06605 Saunad

Selle tegevusala alla on planeeritud Väike-Maarja sauna, Simuna sauna ja Rakke sauna kulud kokku summas 30 761 eurot, (sh Väike-Maarja sauna kulud 17 095 eurot ja Rakke sauna kulud on summas 13 166 eurot). Personalikuludeks on planeeritud saunadel kokku 9321 eurot.

Saunade kulud on 0,4% põhitegevuse kuludest.

066058 Muu elamu- ja kommunaalmajandus

Uus tegevusala alates 01.01.2018. Kulude eelarve kokku on 21 814 eurot. Siin kajastatakse majandamiskuludes varem tegevusalal 05400 kajastatud hulkuvate loomadega seotud kulud, Kauni Kodu konkursi kulud ning jõulukaunistused. Personalikuludes on 2 töötaja koondamistasud.

Kulud moodustavad 0,3% põhitegevuse kuludest.

5.7. Vaba aeg, kultuur (08)

Valdkonna eelarve kokku on 1 300 966 eurot, sh investeringuteks 319 976 eurot.

Selle valdkonna alla on planeeritud Triigi ja Simuna spordihoone, Väike-Maarja spordikeskuse, Rakke sporditegevuse kulud, samuti Väike-Maarja ja Rakke noortekeskuste, Väike-Maarja ja Rakke raamatukogu, Väike-Maarja Seltsimaja, Simuna Rahvamaja, Rakke kultuurikeskuse, Väike-Maarja muuseumi, valla infolehe, noorte huvihariduse ja huvitegevuse kulud ning muud vaba aja sisustamisega seotud kulud (Pandivere päev, muusikafestival, Lurichi päev, Wiedemanni keelekonverents jms).

Investeeringustegevuseks on planeeritud 319 976 eurot, millest:

- Triigi spordihoone sissepääsu ruumi remondiks on 7525 eurot omavahenditest
- Rakke raamatukogu juurdeehituseks ja remondiks on planeeritud omavahenditest 146 251 eurot
- Rakke raamatukogu inventari soetamiseks on 7500 eurot omavahenditest
- Väike-Maarja seltsimaja katusepleki osaliseks vahetuseks 10 000 eurot omavahenditest
- Simuna rahvamaja renoveerimiseks 106 000 eurot (sh 80 000 toetus RIP programmist)
- Väike-Maarja muuseumi katuse vahetuseks on planeeritud 40 000 eurot (omavahendid)

Alljärgnevas tabelis on toodud kultuuri- ja spordivaldkonna tegevuskulude osakaal (%) valla põhitegevuse kuludest allasutuste ja tegevusalade kaupa:

08	Kultuur ja sport	980 990	11,4%
081021	Triigi Spordihoone	41 127	0,5%
081024	Simuna Spordihoone	49 614	0,6%
081027	Väike-Maarja Spordikeskus	193 923	2,3%
081029	Rakke sport	45 802	0,5%

081071	Väike-Maarja Noortekeskus	74 796	0,9%
081072	Rakke Noortekeskus	28 096	0,3%
08109	Vaba aja tegevused	26 112	0,3%
082011	Väike-Maarja Valla Raamatukogu	128 551	1,5%
082012	Rakke raamatukogu	52 391	0,6%
082021	Väike-Maarja Seltsimaja	90 944	1,1%
082023	Simuna Rahvamaja	50 243	0,6%
082024	Rakke kultuurikeskus	101 750	1,2%
082031	Väike-Maarja Muuseum	47 565	0,6%
083001	Infoleht	12 000	0,1%
08600	Muu vaba aeg - kultuur ja meedia	38 076	0,4%

5.8. Haridus (09)

Vabariigi Valitsus on lisanud alates 2017. aasta teisest poolest toetusfondi hulka huvihariduse ja huvitegevuse toetuse, mis 2018. aastal eraldatakse haridusvaldkonna alla. 2017. aastal eraldati valdkonna 08 „Vaba aeg ja kultuur“ alla.

Haridusvaldkonna eelarve kokku on 4 703 242 eurot, sh investeeringuteks 149 800 eurot. Valdkonna planeeritud põhitegevuse kulud kokku on 4 553 442 eurot, mis moodustavad omavalitsuse põhitegevuse kulude eelarvest 53%. Personalikulud moodustavad haridusvaldkonna tegevuskuludest 68,2% ning kogu omavalitsuse personalikuludest 63,4%.

Valdkonna **investeeringute** eelarveks on planeeritud 149 800 eurot.

Üldhariduskooli õpetajate töötasu alammäär täistööajaga töötamise korral tõuseb alates 01.01.2018. 1050 eurolt 1150 eurole ehk 9,5%. Sellest tingituna suurendatakse ka õpetaja tööjõukulude toetuse aastast määrat 1477 eurole ja koolilõuna toetuse aastast määrat 175 eurole statsionaarse õppe õpilase kohta. Koolieelsete lasteasutuste õpetaja töötasu alammäär tõuseb 840 eurolt 980 eurole ehk 16,7%.

Üldhariduskoolide pidamiseks saadud toetus on omavalitsuse- ja õpilasepõhine (pearaha).

091101 Väike-Maarja lasteaed

Eelarve maht on 520 691 eurot, sh investeeringuteks 21 200 eurot.

Planeeritud investeeringud on:

- Väike-Maarja lasteaia ruumide remont 20 000 eurot;
- IT vahendite soetamine 1200 eurot.

Väike-Maarja Lasteaia on 8 rühma, lapsi kokku on 136, sellest 16 Kiltsi rühmas.

Lasteaia põhitegevuse kulud moodustavad on 5,8% valla põhitegevuse kuludest.

091102 Rakke lasteaed

Eelarve kulud kokku on 256 867 eurot, millest personalikulud on 203 042 eurot. Rakke lasteaia on 62 last.

Rakke lasteaia tegevuskulud moodustavad 3% põhitegevuse kuludest.

091103, 092101, 092125 Simuna Kool (sh lasteaed)

Eelarve kokku on planeeritud 489 174 eurot (sh lasteaed 75 327 eurot). Põhikooli kulud moodustavad keskmiselt 2/3 ja lasteaia kulud 1/3 kogukuludest.

Investeeringud on summas 8500 eurot, sh:

- Simuna lasteaia piirdeaia ehitamiseks on planeeritud 5000 eurot
- Simuna koolile IT- vahendite soetamiseks on 3500 eurot

Põhikoolis õpib 82 ja lasteaias käib 52 last.

Simuna kooli eelarve kulud moodustavad 5,6% põhitegevuse kuludest.

092121, 092124 Kiltsi Põhikool

Eelarve kokku on summas 338 346 eurot. Kiltsi põhikoolile on planeeritud IT-vahendite soetamiseks 3000 eurot. Kiltsis õpib 61 õpilast.

Kulud moodustavad 3,9% põhitegevuse kuludest.

092122, 192127 Rakke kool

Eelarve maht kokku on 627 441 eurot. Personalikuludeks on planeeritud 439 260 eurot. IT-vahendite soetamiseks on planeeritud 5000 eurot

Rakke kool tegutseb alates 2016. aasta sügisest põhikoolina ning sellest ajast alates on kõik kooli kulud põhihariduse otsekulud. Rakke koolis õpib 126 õpilast.

Kooli tegevuskulud moodustavad 7,3 % põhitegevuse kuludest.

092126, 092131, 092201, 092202 Väike-Maarja Gümnaasium

Eelarve maht on 1 184 568 eurot, sh investeeringuteks 111 500 eurot.

Planeeritud investeeringud on järgmised:

- labori uuendamiseks ja arendamiseks 89 000 eurot (toetus SA-lt Innove);
- gümnaasiumi koridoride remondiks 12 500 eurot;
- IT-vahendite soetamiseks 10 000 eurot.

Õpilaste arv kokku on 326, sh põhikoolis 279 õpilast ja gümnaasiumis 47 õpilast.

Gümnaasiumi kulud moodustavad 12,5% valla põhitegevuse kuludest.

093001, 093002, 096012 Väike-Maarja Õppekeskus

Eelarve maht on 359 803 eurot, (sh kulud koolitoidule on 42 911 eurot). Planeeritud omatulud on 23 500 eurot. Riigi toetus tegevuskuludeks on planeeritud 150 000 eurot. Prognoositav õpilaste arv on 56.

Kulud moodustavad põhitegevuse kuludest 4,2%.

092204 Õpilaskohad 74 632 eurot

Selle tegevusalal on planeeritud Väike-Maarja valla sissekirjutusega, kuid väljaspool valda õppivate laste õpilaskoha maksumuse kulude katteks 47 320 eurot ja teiste valdade lasteaias käivate laste kohamaksumuse katteks 27 312 eurot.

Õppekoha tegevuskulu piirmäär ühe kuu kohta oli 2017. aastal 88 eurot ja uus piirmäär alates 01.01.2018 on 89 eurot kuus.

Kulud moodustavad 0,9% põhitegevuse kuludest.

095101 Muusikakool

Eelarve maht on 157 047 eurot. IT-vahendite soetamiseks on planeeritud 600 eurot.

Kulud moodustavad 1,8% põhitegevuse kuludest.

095102 Huviharidus ja huvitegevus

Noorte huvihariduse ja huvitegevuse kättesaadavuse ja mitmekesisuse parandamiseks eraldatakse riigi poolt 193 661 eurot, millest tegevusalade vahel on jagamata 162 049 eurot. Jaotus toimub huvitegevuse kava alusel vallavalitsuse korraldusega.

Kulud moodustavad põhitegevuse kuludest 2,3%.

09600 Õpilasveo eriliinid (koolitransport)

Sellel tegevusalal on kajastatud valla toetus õpilasliinidel teenust pakkuvatele transpordifirmadele summas 123 000 eurot.

Kulud moodustavad 1,4% põhitegevuse kuludest

096011, 096012, 096013, 096014, 096015, 096016 Koolitoit

Koolitoidule on üldhariduse riiklikust toetusfondist eraldatud 103 250 eurot. Toetusfondi kaudu antava koolilõuna toetus on 2018. aastal 175 eurot statsionaarse õppe õpilase kohta.

Kulud koolitoidule on summas 301 322 eurot. Sarnaselt eelmise aastaga saavad alates 1. jaanuarist kõik üldhariduskoolide õpilased (sh. gümnaasiumi õpilased) tasuta koolilõunat eelarveaasta lõpuni, sõltumata rahvastikuregistrijärgsest elukohast ning ka soovi korral hommikuputru. Sellel tegevusalal on kajastatud personalikuludes kokkade palgakulud (gümnaasium, õppekeskus, Simuna kool) ja majandamiskuludes on peamine toiduainete ja transpordi ning korrashoiu kulud.

Väike-Maarja Gümnaasiumi köök varustab toiduga gümnaasiumit, Väike-Maarja lasteaeda ja Kilti Põhikooli. Simuna koolil on oma köök. Rakke lasteaia köök varustab toiduga nii Rakke lasteaeda kui ka Rakke kooli. Kokkade palgakulud on alushariduse eelarves.

Eelarvesse on planeeritud kulud koolitoidule summas 301 322 eurot, mis moodustavad valla põhitegevuse kuludest 3,5%.

09602 Õpilaskodu

Õpilaskodus on 15 kohta. Tegevuskuludeks on planeeritud 62 150 eurot. Riigi eraldis kulude katteks on planeeritud 30 000 eurot, õpilaskodu planeeritavad omatulud 2100 eurot. Väike-Maarja vald katab puudujäävad kulud ning teised vallad katavad proportsionaalselt õpilaskodus elavate õpilastega seotud kulud.

Õpilaskodu kulud moodustavad põhitegevuse kuludest 0,7%.

09800 Hariduse haldus

Halduskulud koos eraldistega on summas 36 246 eurot, mis moodustavad valla põhitegevuse kuludest 0,4%.

5.9. Sotsiaalne kaitse (10)

Sotsiaalvaldkonna kulude eelarve kokku on 2 183 438 eurot, sh investeeringuteks on planeeritud 967 000 eurot.

Valdkonna **investeeringud** on järgmised:

- Väike-Maarja esmatasandi tervisekeskuse rajamiseks on planeeritud 850 000 eurot (sh toetus 630 000 eurot);
- tervisekeskuse inventari soetamiseks on 20 000 eurot;
- Väike-Maarja Hooldekodu I ja II korruse renoveerimiseks on omavahenditest 85 000 eurot ja hooldekodu aia ehitamiseks 12 000 eurot.

10120 Puuetega inimeste sotsiaalhoolekandeteenused

Majandamiskuludeks on planeeritud 31 740 eurot. Siin on kajastatud kulutused hoolkandeesutustes viibivatele inimestele (Koeru Hooldekodus viibib 2 klienti, Sillamäe Kodus 1 klient) ja puuetega lastega peredele (Lille Päevakeskuses on 1 klient, Porkuni koolis käib 3 last).

Kulud moodustavad 0,4% põhitegevuse kuludest.

101211 Hooldajatoetus

Vald maksab hooldajatoetust puuetega inimeste hooldajatele aastas 11 160 eurot ja maksudeks hooldajatoetustelt 3840 eurot.

Kulud moodustavad 0,2% põhitegevuse kuludest.

101213 Puuetega laste hooldajatoetus

Selle tegevusala all on kajastatud riigilt saadud vahendid kui ka KOV-i omavahendid puudega lapse hooldamiseks. Toetuse hulgas on nii riigi poolt rahastatava lapsehoiuteenuse vahendid kui ka vahendid hooldajatoetuselt maksude maksmiseks.

Kulud moodustavad 0,3% põhitegevuse kuludest.

101214 Raske ja sügava puudega lastele abi osutamise toetus

Alates 2018. aastast uus tegevusala, mida rahastatakse riigi poolt toetusfondi kaudu. Vahendeid kasutatakse raske või sügava puudega laste ja nende peredega seotud sotsiaalteenuste osutamiseks ja arendamiseks, sh lapsehoiuteenuseks, tugiisikuteenuseks, transporditeenuseks, nõustamisteenuseks, erinevateks teraapiateks, tegevuskulude katmiseks haridusasutustes, koolivaheajal laagris osalemise toetamiseks jms.

Kulud moodustavad 0,2% põhitegevuse kuludest.

102001 Väike-Maarja Hooldekodu

Hooldekodu kulude eelarve kokku on 481 702 eurot, sh investeeringuteks on planeeritud 97 000 eurot. Personalikulud on summas 216 832 eurot ja majandamiskulud 167 870 eurot.

Majandamiskuludes on suurimad kulutused toiduainetele (57 000 eurot) ja ruumide majandamisele 54 150 eurot.

Hooldekodu investeeringud summas 97 000 eurot on alljärgnevad:

- 85 000 eurot on planeeritud I ja II korruse renoveerimiseks;
- 12 000 eurot on planeeritud hooldekodu piirdeaia ehituseks.

Hooldekodus on keskmiselt 57 klienti.

Tegevuskulud moodustavad valla põhitegevuse kuludest 4,5%.

102002 Väike-Maarja Tervisekeskus

Väike-Maarja esmatasandi tervisekeskuse rajamine on valla teine oluline investeering avaliku ruumi väljaehitamise järel, mille ehitustööde maksumuseks on 2018. aasta eelarvesse planeeritud 850 000 eurot ja inventari soetamiseks 20 000 eurot. Projekt hõlmab kahte aastat (2017-2018) ning projekti kogumaksumuseks on planeeritud 1,14 milj eurot.

102004 Tammiku Hooldekodu

Kulude eelarve on summas 134 710 eurot. Personalikuludeks on planeeritud 83 090 eurot. Siin kajastuvad juhataja, hooldajate ning koristaja palgakulud. Täiendavalt on arvestatud 2018. aastal kahe koka palgakuludega. Majandamiskuludes on suurimad kulutused toiduainetele, ruumide majandamisele ning meditsiinitarvetele.

Hooldekodu tegevuskulud moodustavad 1,6% valla põhitegevuse kuludest.

102011 Koduteenindus

Kulude eelarve kokku on 99 187 eurot. Personalikuludes on kajastatud sotsiaaltöötajate palgad. Tugiisikute palgad kajastatakse alates 2018. aastast tegevusalal 104021 „Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse“. Majandamiskuludes on peamiselt autode kütuse- ja remondikulud ja sõidukite kindlustus. 2017. aastal lisandus VIROL-i ja INNOVE ühisprojektina tugiisiku teenuse kulu.

Tegevuskulud moodustavad 1,2% põhitegevuse kuludest.

102012 Muu eakate sotsiaalne kaitse

Kulude eelarve kokku on 17 600 eurot. Selle tegevusala all kajastatakse juubelitoetused ja lilled eakatele 80., 85., 90. ja iga järgmise sünnipäeva puhul 40 eurot ning eakate jõulupeo korraldamise kulud.

Tegevuskulud moodustavad 0,2% põhitegevuse kuludest.

104001 Asendus- ja järelhooldus

Alates 2018. aastast antakse KOV-idele toetust asendus- ja järelhooldusteenuse osutamiseks, korraldamiseks ja hooldusperede toetamiseks. Rahastatakse toetusfondi kaudu summas 52 446 eurot.

Asendushooldusteenuse eesmärk on lapse heaolu ja õiguste tagamine, lapsele põhivajaduste rahuldamiseks peresarnaste elutingimuste võimaldamine, lapsele turvalise ja arenguks soodsa elukeskkonna loomine. Asendushooldusteenuse osutaja on hoolduspere, perekodu ja asenduskodu. Järelhooldusteenuse eesmärk on asendushoolduselt ja eeskostelt lahkuva isiku iseseisva toimetuleku ja õpingute jätkamise toetamine.

Tegevuskulud moodustavad 0,6% põhitegevuse kuludest.

104021 Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse

Eelarvesse on planeeritud matusetoetuse tõus 150 eurolt 350 eurole, sünnitoetuse määraks on 400 eurot (makstakse 2-s osas - I osa lapse sündimisel, II osa lapse aastaseks saamisel) ning paljulapseliste ja puuetega laste perede jõulu kinkekaardi maksumuseks 40 eurot, koolitoetus esmakordselt I klassi minevale lapsele on 50 eurot.

Kulud moodustavad 1,1% põhitegevuse kuludest.

Alates 2018. aastast kaob ära **vajaduspõhine peretoetus**. Viimased maksed tehakse detsembris laekunud taotluste alusel 2018. aasta esimeste kuude jooksul. Vajaduspõhise peretoetuse kaotamist aitab senistele toimetulekutoetust saanud peredele kompenseerida muudatused toimetulekutoetuste süsteemis.

107011 Riiklik toimetulekutoetus

Rahastatakse riigi poolt toetusfondi kaudu. Siin tegevusalal on toimetulekutoetused abivajajatele ning sotsiaaltoetuste ja -teenuste arendamiseks ja haldamiseks. Sisaldab 2017. aasta jääki.

2018. aastal tõuseb toimetulekupiir seniselt 130 eurolt 140 euronni kuus ja lastel on see tavamäärast 1,2 korda kõrgemale tõstetud.

Toimetulekutoetuse kulud moodustavad 1,7% valla põhitegevuse kuludest.

10702 Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse

Siin tegevusalal kajastatakse ühekordseid sotsiaaltoetusi: toidutalongid, küttepuid, ravimitoetus, prillide ostu osaline kompenseerimine, lasteaia toitlustustoetus, omasteta matusekulud. Majandamiskuludesse on arvestatud vahendid kauplusbussi tegevuse toetamiseks ning elamute tuleohutuse taseme tõstmiseks 27 682 eurot. Siseministeeriumilt saame selle kulu katteks toetust 17 682 eurot, vald lisab omalt poolt 10 000 eurot.

Sotsiaaltoetused moodustavad 1,0% põhitegevuse kuludest.

109001 Sotsiaalse kaitse haldus

Halduskuludeks on planeeritud 74 568 eurot, mis moodustavad valla põhitegevuse kuludest 0,9%.

6. INVESTEERMISTEGEVUS

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse põhivara soetus ja müük, põhivara soetuseks saadav ja antav sihtfinantseerimine, osaluste soetus ja müük, muude aktsiate ja osaluste soetus ja müük, antavad ning tagasilaekuvad laenu, finantskulud ja -tulud.

Tulude ja kulude eraldamiseks on kasutatud järgnevaid märke:

- sissetulekud plussmärgiga;
- väljaminekud miinusmärgiga.

2018. aasta eelarvesse on planeeritud põhivara müük summas 19 000 eurot ja soetus summas 3 418 194 eurot, põhivara soetuseks saadavad sihtfinantseeringud on 1 796 700 eurot ning finantskulud 11 800 eurot.

2018. aastal teostatavad olulisemad investeeringud, mis ületavad 50 000 euro piiri:

- Väike-Maarja aleviku avaliku ruumi väljaarendamiseks on eelarvesse planeeritud 1 465 230 eurot, sh omaosaluse summa 529 530 eurot ning sihtfinantseering 935 700 eurot. Projekti kogumaksumuseks on aastatel 2017-2018 prognoositud 1,6 milj eurot. Projekt peaks valmima plaanide kohaselt 2018. aasta juuli lõpuks.
- Väike-Maarja esmatasandi tervisekeskuse rajamine 850 000 eurot, sh omaosalus 220 000 eurot ning võimalik saadav sihtfinantseering 630 000 eurot. Tööde teostamine on planeeritud kahe aasta (2017-2018) peale ning projekti kogumaksumuseks on prognoositud 1,14 milj eurot. Tervisekeskus peaks valmima plaanide kohaselt 2018. aasta juuli lõpuks.
- Lurichi monumendi rajamiseks on planeeritud 60 000 eurot. Lurichi monument on avaliku ruumi projekti üks osa.
- Väike-Maarja valla teede ja tänavate investeeringuks on planeeritud 320 000 eurot.
- Rakke raamatukogu laiendamiseks on planeeritud omavahenditest 146 251 eurot.
- Simuna rahvamaja renoveerimiseks on planeeritud 106 000 eurot, sh toetus 80 000 eurot
- Väike-Maarja valla hooldekodu renoveerimiseks on planeeritud omavahenditest 85 000 eurot.

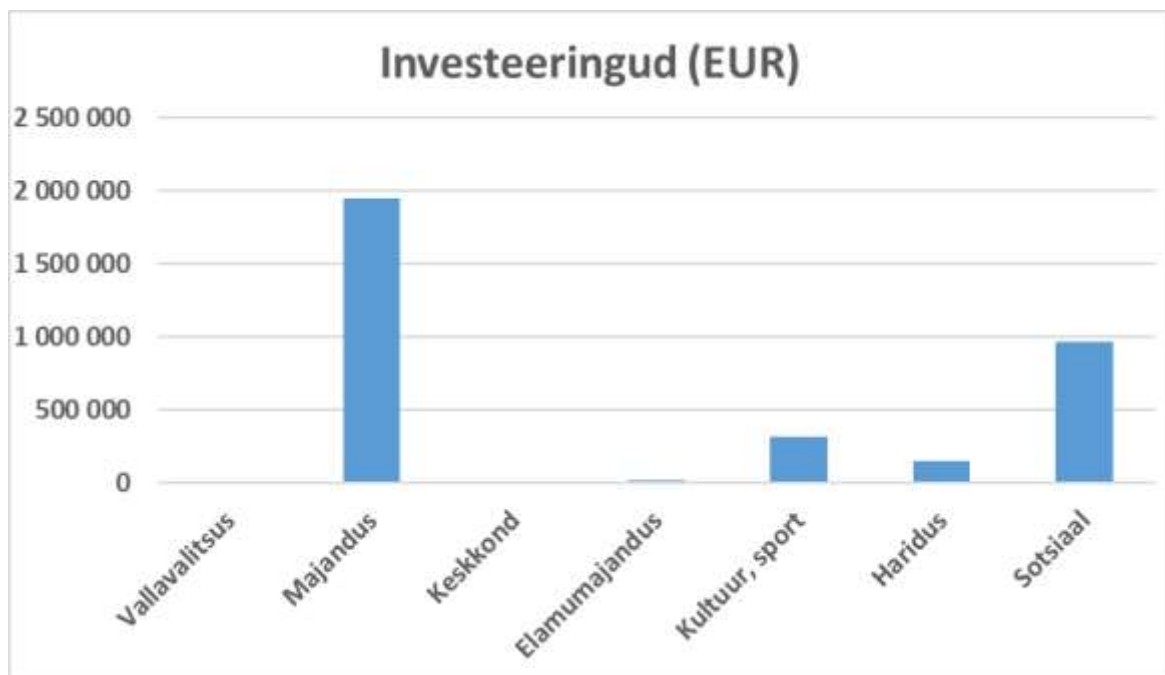
Valla arengukavast ja allasutuste juhtide ettepanekutest lähtudes on 2018. aasta kogu investeeringute kava alljärgnev:

Tabel 6 Investeeringustegevus 2018

Valdk	Objekti/ projekti nimetus	kokku	omaosalus	toetus
01	Üldised valitemisesektori teenused	13 000	13 000	0
04	Majandus	1 945 018	961 318	983 700
	Väike-Maarja aleviku ruumi väljaarendamine	1 465 230	529 530	935 700
	Lurichi monument	60 000	60 000	
	Kiltsi aleviku spordi- ja mänguväljaku rajamine	20 000	2 000	18 000
	Multifunktsionaalne mänguväljak Simuna kooli juurde	44 788	24 788	20 000
	Triigi laste mänguväljak	5 000		5 000
	Valla teede ja tänavate rekonstrueerimine	320 000	320 000	
	Kergliiklustee projekteerimine ja ehitamine Simuna alevikus	20 000	20 000	
	Bussijaamade remont Triigis ja Kiltsis	10 000	5 000	5 000
06	Elamu- ja kommunaalmajandus	23 400	9 400	14 000
	LED valgustite paigaldamine VM valla bussipeatustesse	23 400	9 400	14 000
08	Vaba aeg, kultuur	319 976	239 976	80 000
	Triigi spordihoone sissepääsu ruumi remont	7 525	7 525	
	Rakke raamatukogu remont	146 251	146 251	
	Rakke raamatukogu inventar	7 500	7 500	
	VM seltsimaja katusepleki osaline vahetus	10 000	10 000	

	Simuna rahvamaja renoveerimine ja seadmete soetamine	106 000	26 000	80 000
	VM muuseumi katuse vahetus (sh lagede soojustus)	40 000	40 000	
	IT vahendid	2 700	2 700	-
09	Haridus	149 800	60 800	89 000
	VM lasteaia ruumide remont	20 000	20 000	
	Simuna lasteaia piirdeaia ehitus	5 000	5 000	
	VM gümnaasiumi koridoride remont	12 500	12 500	
	VM gümnaasiumi labori uuendamine ja arendamine	89 000		89 000
	IT vahendid	23 300	23 300	0
10	Sotsiaalne kaitse	967 000	337 000	630 000
	Tervisekeskuse projekteerimine ja ehitamine	850 000	220 000	630 000
	Tervisekeskuse inventari soetamine	20 000	20 000	
	VM hooldekodu I ja II korruse renoveerimine	85 000	85 000	
	VM hooldekodu piirdeaia ehitus	12 000	12 000	
	KOKKU	3 418 194	1 621 494	1 796 700

Investeeringustegevus valdkondade lõikes on kajastatud alljärgneval joonisel:

7. FINANTSEERIMISTEGEVUS

Finantseerimistegevuses näidatakse laenude võtmine ja võetud laenude tagasimaksmine Väike-Maarja valla laenujääk seisuga 31.12.2017 on 1 594 561 eurot (koos Rakkega). 2018. aasta laenude tagasimaksete kohustus on 182 510 eurot.

Tabel 7 Finantseerimistegevus 2017-2018

	2017 eelarve täitmine	2018 eelarve projekt
Laenude võtmine	880 000	700 000
Laenude tagasimaksmine	-162 645	-182 510
Finantseerimistegevus kokku	717 355	517 490

Tabel 8 Laenujääkide tabel

Võlakohustus 2016. a lõpu seisuga (VM+R)	877 206						
Laen	2 017	2018	2019	2020	2021	2022	Laenu jääk
Laenuleping nr 17-118490-JI Swedbank laenu võtmine	880 000	700 000					
Laenuleping nr 17-118490-JI Swedbank laenu tasumine		27 912	84 330	85 168	86 057	86 933	880 000,00
Laenuleping nr 2006015611 SEB tasumine AS	90 993	90 982	90 982	90 982	53 073	0	326 019,01
Laenuleping 2011015586 SEB AS tasumine	21 614	21 784	14 620	0	0	0	36 403,61
Laenuleping 2016015433 SEB AS tasumine	29 023	29 255	29 500	29 738	29 980	2 504	120 977,01
KIK (Rakke) tasumine	21 016	10 508	10 508	10 508	10 508	10 508	73 556,00
Tasumine kokku	162 645	180 441	229 940	216 396	179 617	99 945	
Võlakohustus aasta lõpu seisuga	1 594 561	2 114 119	1 884 179	1 667 783	1 488 166	1 388 221	1 436 955,63

8. LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse likviidsete varade muutuse eelarveosasse raha ja pangakontode, rahaturu- ja intressifondide aktsiate või osakute, soetatud võlakirjade saldode muutused.

Väike-Maarja valla likviidsete varade muutuse osas kajastub KOFS-i järgides raha ja pangakontode muutus.

2018. aasta planeeritud väljaminekud ületavad sissetulekuid 1 059 562 euro võrra. Puudujääk on kavas katta finantsvahendite vaba jäägi arvelt. Kassajääk seisuga 01.01.2018 on 1 251 511 eurot (sh Rakke 265 511 eurot). Prognoositavaks kassajäägiks seisuga 31.12.2018 on 191 949 eurot.

Likviidsete varade saldo suurenemine ja vähenemine kajastatakse vastavalt kas plussiga või miinusega.

Likviidsete varade muutus on toodud alljärgnevas tabelis:

Tabel 9 Likviidsete varade muutus

	2017 eelarve täitmine	2018 eelarve projekt
Raha jääk aasta algul	844 875	1 251 511
Raha jäägi muutus	406 636	-1 059 562
Raha jääk aasta lõpul	1 251 511	191 949